

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

від 18 квітня 2024р.

Львів

№ 63/22-р/к

Справа № 63/5-02-53-2022

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції
та накладення штрафу

Комунальне підприємство «Луцькводоканал» (ідентифікаційний код юридичної особи (*«Інформація доступ до якої обмежено»*)); юридична адреса: (*«Інформація доступ до якої обмежено»*), далі – КП «Луцькводоканал», Підприємство) у період з 01.08.2021 по 18.04.2024 займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення у територіальних (географічних) межах міста Луцьк та сіл Прилуцьке, Рованці, Боратин, Великий Омеляник, Жидичин, Підгайці, Липини, Липляни, Крупа, Лише, Зміїнець, Тарасове, Голишів, Новостав, Струмівка, Всеволодівка, Городок, Забороль, Одераци, Охотин, Сьомаки, Шепель, Боголюби, Рокині, Брище, Княгининок, Милуші, Клепачів, Іванчиці, Оздениж, Богушівка Луцького району Волинської області, де розташовані водопровідно-каналізаційні мережі, що знаходяться у власності та/або користуванні (оренді, обслуговуванні) Підприємства із часткою 100 відсотків, як таке, що не мало на цьому ринку жодного конкурента.

КП «Луцькводоканал» у період з 01.08.2021 по 06.02.2024 у технічних умовах на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення об'єкта будівництва (багатоквартирного будинку) встановило вимоги щодо отримання додатково технічних умов на приєднання нежитлових приміщень об'єкта будівництва.

За умов існування значної конкуренції на ринку така поведінка КП «Луцькводоканал» була б неможливою, оскільки, маючи зацікавленість щодо продажу свого товару – послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, Підприємство вживало б заходи щодо дотримання положень законодавства у сфері централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, а також дотримання прав та інтересів споживачів.

За результатами розгляду справи № 63/5-02-53-2022 адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України визнала дії КП «Луцькводоканал», у період з 01.08.2021 по 06.02.2024, які полягали у встановленні в технічних умовах на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення вимоги щодо отримання додатково технічних умов на приєднання нежитлових приміщень об'єкта будівництва, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50 та пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання

монопольним становищем на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення в частині встановлення таких умов реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

На комунальне підприємство «Луцькводоканал» накладено штраф у розмірі 68 000 (шістдесят вісім тисяч) гривень та зобов'язано припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення, розглянувши матеріали справи № 63/5-02-53-2022 про порушення комунальним підприємством «Луцькводоканал» законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та пунктом 1 частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та подання П'ятого відділу досліджень і розслідувань Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 29.03.2024р. № 63-03/67 П,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (1) Розпорядженням адміністративної колегії Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) від 06.10.2022 № 63/56-рп/к розпочато розгляд справи № 63/5-02-53-2022 у зв'язку із наявністю в діях комунального підприємства «Луцькводоканал» (ідентифікаційний код юридичної особи («Інформація доступ до якої обмежено»), юридична адреса: («Інформація доступ до якої обмежено»), які полягають у встановленні в технічних умовах вимог щодо отримання додаткових технічних умов на приєднання приміщень громадського призначення та торгово офісних, які є невід'ємною частиною об'єкта приєднання, ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, яке передбачене пунктом 2 статті 50 та пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення в частині встановлення таких умов реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (2) Листом від 06.10.2022 № 63-02/2070 повідомлено комунальне підприємство «Луцькводоканал» про початок розгляду справи № 63/5-02-53-2022 за виявленими ознаками порушення законодавства про захист економічної конкуренції та направлено копію розпорядження від 06.10.2022 № 63/56-рп/к.
- (3) На вимоги Відділення про надання інформації, комунальне підприємство «Луцькводоканал» надало наступні відповіді, а саме:
 - листом від 14.09.2022 № 1300/1-03 (вх. № 63-01/1045 від 14.09.2022) надало відповідь на вимогу від 31.08.2022 № 63-02/1611;
 - листом від 31.03.2023 № 703/1-03 (вх. № 63-01/661 від 05.04.2023) надало відповідь на вимогу від 17.03.2023 № 63-02/615;
 - листом від 23.08.2023 № 2131/1-03 (вх. № 63-01/1577 від 23.08.2023) надало відповідь на вимогу від 11.08.2023 № 63-02/1739;

- листом від 30.10.2023 № 2931/1-03 (вх. № 63-01/1981 від 03.11.2023) надало відповідь на вимогу від 18.10.2023 № 63-02/2367;
 - листом від 16.02.2024 № 439/1-03 (вх. № 63-01/420 від 20.02.2024) надало відповідь на вимогу від 06.02.2024 № 63-02/401.
- (4) Відділення направило вимоги про надання інформації замовникам приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, а саме:
- (*«Інформація доступ до якої обмежено»*) від 16.11.2022 № 63-02/2403 та від 18.07.2023 № 63-02/1568 (відповідь надана листом від 11.08.2023 № 01-08/23 (вх. № 63-01/1530 від 14.08.2023));
 - (*«Інформація доступ до якої обмежено»*) від 01.11.2022 № 63-02/2265 (відповідь надана листом від 16.11.2022 № 328 (вх. № 63-01/1387 від 22.11.2022)).
- (5) За результатами отриманої інформації складено подання про попередні висновки у справі № 63/5-02-53-2022.

2. ВІДПОВІДАЧ

- (6) Комунальне підприємство «Луцькводоканал» (ідентифікаційний код юридичної особи (*«Інформація доступ до якої обмежено»*)), юридична адреса: (*«Інформація доступ до якої обмежено»*).
- (7) Як вбачається із відомостей, які містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, основним видом діяльності КП «Луцькводоканал» за класифікацією видів економічної діяльності є: забір, очищення та постачання води (код за КВЕД 36.00).
- (8) У розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», КП «Луцькводоканал» є суб'єктом господарювання.

3. ВИЗНАЧЕННЯ МОНОПОЛЬНОГО (ДОМІНУЮЧОГО) СТАНОВИЩА

- (9) Відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 5 березня 2002 року № 49-р, зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 1 квітня 2002 року за № 317/6605 (із змінами) (далі – Методика), з урахуванням особливостей, визначених пунктом 2.2 цієї Методики, Відділенням здійснено дослідження становища КП «Луцькводоканал» на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення.
- (10) Згідно з пунктом 2.2 Методики, етапи визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання, їх кількість та послідовність проведення можуть змінюватись залежно від фактичних обставин, зокрема особливостей товару, структури ринку, обсягів наявної інформації щодо ринку тощо.

3.1. Об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- (11) Відповідно до пункту 3.1 Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається,

продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

3.1.1. Суб'єкт господарювання

- (12) У відповідності до пункту 3.3 Методики, визначення складу суб'єкта господарювання, що випускає, постачає, продає, придбаває (споживає, використовує) конкретний товар (продукцію, роботи, послуги), здійснюється шляхом установа переліку суб'єктів господарювання (юридичних та фізичних осіб), які здійснюють діяльність з виробництва, реалізації, придбання товарів чи іншу господарську діяльність, у тому числі контроль над іншою юридичною чи фізичною особою, і які пов'язані відносинами, що забезпечують контроль господарської діяльності одного суб'єкта господарювання іншим (іншими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.
- (13) Об'єктом аналізу є КП «Луцькводоканал» — суб'єкт господарювання, який здійснює діяльність на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення.
- (14) Постановою НКРЕКП від 28.03.2017 №397 «Про переоформлення ліцензії на централізоване водопостачання та водовідведення, виданої КП «Луцькводоканал» переоформлено ліцензію АГ №500071 (далі – Ліцензія АГ №500071) на право провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та водовідведення на безстрокову.
- (15) Згідно зі статутом КП «Луцькводоканал», який затверджений рішенням Луцької міської ради від 31.10.2023 № 52/113 «Про затвердження Статуту КП «Луцькводоканал» в новій редакції» (далі – Статут), основними видами діяльності Підприємства є: забір, очищення та постачання води (видобування, збір та очищення прісної води, розподілення питної та непитної води для населення, промислових потреб тощо); каналізація, відведення й очищення стічних вод.
- (16) Підприємство є юридичною особою, користується закріпленим за ним майном на праві господарського відання, має право від свого імені укладати договори, набувати майнові і немайнові права та нести обов'язки, бути позивачем та відповідачем у судах, займатися діяльністю, яка відповідає напрямкам, передбаченим Статутом.
- (17) Згідно з Статутом КП «Луцькводоканал» є підприємством комунальної форми власності, діє у формі унітарного підприємства у виді комунального унітарного комерційного підприємства (за ознакою мети діяльності). Підприємство у своїй діяльності підпорядковане, підзвітне та підконтрольне Засновнику (власнику), його виконавчому комітету та міському голові, в межах, визначених Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» та цим Статутом.
- (18) Відповідно до Статуту майно Підприємства перебуває у комунальній власності Луцької міської територіальної громади, закріплюється за Підприємством на праві господарського відання та передається йому на баланс. Підприємство не є власником комунального майна, закріпленого за ним на праві господарського відання.
- (19) Управління Підприємством здійснюється відповідно до Статуту на основі поєднання прав Засновника (власника) щодо господарського використання майна та самоврядування трудового колективу Підприємства. Підприємство самостійно визначає структуру управління, встановлює чисельність працівників і формує штатний розпис.

Засновник (власник) здійснює свої права щодо управління Підприємством безпосередньо або через уповноважені ним органи відповідно до чинного законодавства України та Статуту.

3.1.2. Конкретний товар (продукція, товари, послуги), який випускається, постачається, придбавається (використовується, споживається) цим суб'єктом господарювання

- (20) Товаром, який становить об'єкт аналізу щодо визначення монопольного становища у Справі є послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення.

3.2. Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище

3.2.1. Перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання

- (21) Відповідно до пункту 4.1 Методики перелік товарів щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарів (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і мають для продавців (постачальників, виробників) покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (22) У відповідності до пункту 4.2 Методики визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов реалізації та цін.
- (23) Послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення не є взаємозамінними з будь-якими іншими послугами.

а) споживчі характеристики

- (24) Відповідно до пункту 4.2.1 Методики споживчі характеристики товару визначаються за функціональним призначенням, фізичними, технічними та експлуатаційними характеристиками, ступенем новизни товару.
- (25) У визначенні статті 1 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання»: централізоване питне водопостачання - господарська діяльність із забезпечення споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, розподільних водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва та транспортування питної води.
- (26) У визначенні статті 1 Закону України «Про водовідведення та очищення стічних вод»: централізоване водовідведення - господарська діяльність у сфері збирання, транспортування, очищення та скидання стічних вод за допомогою системи централізованого водовідведення.
- (27) Згідно зі статтею 23 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання», підприємства питного водопостачання мають право видавати дозволи і технічні умови на підключення споживачів до систем централізованого питного водопостачання.

- (28) Абзацом першим частини першої статті 22 Закону України «Про водовідведення та очищення стічних вод» встановлено, що приєднання до систем централізованого водовідведення здійснюється відповідно до технічних умов, виданих підприємством централізованого водовідведення.
- (29) Відносини, що виникають у процесі приєднання/підключення до водопровідно-каналізаційних мереж регулюються Правилами користування системами централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення в населених пунктах України, затвердженими наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України 27.06.2008р. № 190 (у редакції наказу Міністерства розвитку громад та територій України від 19 квітня 2021 року № 97, який набув чинності 13.07.2021), зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 07.10.2008 за № 936/15627 (зі змінами) (далі - Правила користування).
- (30) Відповідно до термінів, визначених Правилами користування, технічні умови на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення (далі - технічні умови, ТУ) - комплекс умов та вимог до інженерного забезпечення об'єкта будівництва, реконструкції та заходів для забезпечення гідравлічних параметрів стабільної роботи систем централізованого питного водопостачання (з урахуванням забезпечення потреб пожежогасіння) та/або централізованого водовідведення.
- (31) Порядок приєднання об'єкта споживача до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення визначені розділом III Правил користування.
- (32) Пунктами 1, 2 розділу III Правил користування передбачено, що приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення здійснюється відповідно до технічних умов (додаток 2), виданих виконавцем послуг централізованого водопостачання/централізованого водовідведення, та розробленого і затвердженого в установленому порядку проєкту на приєднання. Для забезпечення водопостачання та водовідведення будівельних майданчиків (на час будівництва об'єкта) видаються технічні умови на тимчасове підключення та укладаються тимчасові угоди з водопостачання та водовідведення за тимчасовою схемою на період будівництва.
- (33) Відповідно до пункту 9 розділу III Правил користування, технічні умови повинні включати:
- місце та спосіб підключення до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення;
 - обсяг та тиск води, режим водопостачання;
 - обсяги, вид та показники якості стічних вод, що скидаються;
 - рекомендовані матеріали труб та перелік арматури і обладнання на них, глибину залягання трубопроводів;
 - місце встановлення приладів обліку води, їх діаметр, тип, параметри, вимоги до встановлення;
 - умови для влаштування проміжного резервуара, насосів - підвищувачів тиску, регуляторів тиску та обмежувачів;
 - графічний матеріал із нанесенням відповідних інженерних мереж, місця приєднання до них об'єкта, місце розмежування балансової належності;
 - термін дії технічних умов.

- (34) Згідно з пунктом 10 розділу III Правил користування, технічні умови є підставою для розроблення проєктно-технічної документації на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення (далі - проєктно-технічна документація) згідно з державно-будівельними нормами та іншими нормативно-правовими актами і є обов'язковими для виконання.
- (35) Після виконання робіт з приєднання (врізки) до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення та встановлення засобів обліку води укладається договір про надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
- (36) Основною споживчою властивістю послуг з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення є їх надання суб'єктом господарювання, який надає послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, тобто КП «Луцькводоканал».
- (37) Послуги з видачі технічних умов на приєднання об'єктів до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення за споживчими характеристиками мають своє функціональне призначення та визначені фізичні, технічні та експлуатаційні характеристики. При цьому, послуга з видачі технічних умов є частиною технологічного процесу надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, тобто є складовою цих послуг.
- (38) Отже, послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення розглядаються, як товар, який за споживчими властивостями не має товарів – замінників.

б) умови споживання

- (39) Умови споживання послуг з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення визначені пунктами 3-6 розділу III Правил користування. Так, зокрема, для одержання технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та водовідведення споживач подає виконавцю послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення заяву та перелік документів, передбачених пунктом 3 цього розділу.
- (40) Згідно з пунктом 6 розділу III Правил користування, за наявності технічної можливості для приєднання об'єкта споживача до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення, виконавець послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення видає технічні умови згідно з поданою заявою протягом десяти робочих днів з дня реєстрації відповідної заяви.
- (41) Отже, передумовою послуг централізованого водопостачання та водовідведення є видача технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та водовідведення.

в) умови реалізації

- (42) Послуги з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення надаються виконавцями послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення на платній основі.

- (43) Для отримання послуги з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та водовідведення споживач надає виконавцю послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення перелік документів, визначених пунктом 3 розділу III Правил користування, та документ, що підтверджує оплату послуг (квитанцію, платіжне доручення тощо).
- (44) За результатами розгляду заяви та доданих документів, виконавець послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у визначений Правилами користування строк видає споживачу технічні умови.
- (45) Процедури укладення договору про надання послуг з видачі технічних умов чинними нормативно-правовими актами, які регулюють діяльність суб'єктів господарювання у сфері централізованого водопостачання та водовідведення, не передбачено.

г) ціна

- (46) Відповідно до пункту 7 розділу III Правил користування, собівартість послуг з підготовки технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення визначається на підставі обґрунтованих трудовитрат, вартості одного людино-дня, виходячи із складності об'єкта підключення та категорії споживача.
- (47) Розрахунок вартості послуг з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та водовідведення здійснюється виконавцем послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, виходячи із собівартості надання послуг та податку на додану вартість.
- (48) Порядок визначення вартості послуг з видачі технічних умов на даний час не врегульовано жодними нормативно-правовими актами, тобто на ці послуги діє вільне ціноутворення.
- (49) КП «Луцькводоканал» листом від 08.12.2021 №2368/1-03 повідомило, що вартість послуг з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення для фізичних осіб становить 240,76 гривень, а для юридичних 576,05 гривень.
- (50) Листом від 31.03.2023 № 703/1-03 (вх. № 63-01/661 від 05.04.2023) КП «Луцькводоканал» повідомило, що відповідно до наказу КП «Луцькводоканал» (*«Інформація доступ до якої обмежено»*), вартість технічних умов з 10.02.2023 становить:
- для населення 495,88 грн з ПДВ;
- для підприємств, організацій, установ, інших суб'єктів підприємницької діяльності 1093,93 грн з ПДВ.
- (51) КП «Луцькводоканал» листом від 16.02.2024 № 439/1-03 (вх. № 63-01/420 від 20.02.2024) повідомило, що з 01.02.2024 змінено вартість послуг з видачі технічних умов відповідно до наказу (*«Інформація доступ до якої обмежено»*), а саме:
1) Вартість розроблення технічних умов для населення:
- водопостачання (водовідведення) – 528,96 грн з ПДВ;
- водопостачання та водовідведення – 634,74 грн з ПДВ;
- водопостачання та водовідведення (малі очисні споруди) – 581,82 грн з ПДВ.

2) Вартість розроблення технічних умов для підприємств, організацій, установ, інших суб'єктів підприємницької діяльності:

- водопостачання (водовідведення) – 1155,24 грн з ПДВ;
- водопостачання та водовідведення – 1400,28 грн з ПДВ.

3.2.2. Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)

- (52) Відповідно до статті 1 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання», підприємство питного водопостачання - суб'єкт господарювання, що здійснює експлуатацію об'єктів централізованого питного водопостачання, забезпечує населення питною водою за допомогою пунктів розливу (в тому числі пересувних), застосування установок (пристроїв) підготовки питної води та/або виробництво фасованої питної води.
- (53) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про водовідведення та очищення стічних вод», підприємство централізованого водовідведення - суб'єкт господарювання, що провадить господарську діяльність із централізованого водовідведення.
- (54) Виконавцем (виробником) послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення у територіальних межах міста Луцьк та сіл Зміїнець, Прилуцьке, Рованці, Боратин, Великий Омеляник, Жидичин, Підгайці, Липини, Липляни, Крупа, Лище, Тарасове, Голишів, Новостав, Струмівка, Всеволодівка, Городок, Забороль, Одереди, Охотин, Сьомаки, Шепель, Боголюби, Рокині, Брище, Княгининок, Милуші, Клепачів, Іванчиці, Озденіж, Богущівка Волинської області є КП «Луцькводоканал», яке здійснює діяльність з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення відповідно до Ліцензії АГ №500071.
- (55) Споживачами послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення є фізичні та юридичні особи, які отримують або мають намір отримувати від Підприємства послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

3.3. Визначення товарних меж ринку

- (56) Відповідно до пунктів 5.1 - 5.3 Методики, товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (57) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється з переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими, зокрема, є:
- (а) подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо;
 - (б) подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо;
 - (в) наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
 - (г) відсутність суттєвої різниці в цінах;

(д) взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.

- (58) При проведенні дослідження необхідно врахувати, що взаємозамінні товари належать до групи однорідних товарів (товарних груп), які розглядаються споживачем як один і той же товар (товарна група), і які можуть бути стандартизовані або диференційовані.
- (59) Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування тощо.
- (60) Послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення є стандартизованими, оскільки мають схожі характеристики.
- (61) Споживач може отримати технічні умови на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення лише у суб'єкта господарювання, який надає послугу централізованого водопостачання/централізованого водовідведення на визначеній території, де обслуговуються мережі водопостачання та водовідведення.
- (62) Послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, за споживчими властивостями, умовами використання, технічними характеристиками тощо не мають товарів-замінників.
- (63) Отже, за таких обставин, товарними межами ринку є послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення.

3.4. Визначення територіальних (географічних) меж ринку

- (64) Відповідно до пункту 6.1 Методики, територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним.
- (65) Відповідно до пункту 1.3. Методики, територіальними межами ринку є територія зі сферою взаємовідносин купівлі-продажу товару (групи товарів), в межах якої споживач може задовольнити свій попит на певний товар, і яка може бути, як правило, територією держави, області, району, міста тощо або їхніми частинами.
- (66) Внаслідок технологічних особливостей процесу надання вказаних вище послуг, споживачі не можуть за звичайних умов легко перейти до споживання аналогічних послуг іншого суб'єкта господарювання, що, можливо, здійснює діяльність на території відповідного населеного пункту, оскільки кожен із таких суб'єктів здійснює діяльність у **межах саме тих мереж, які йому належать (на праві власності, користування)**. Прокладення ж інших водопровідно-каналізаційних мереж – поряд з існуючими, є

економічно недоцільним, оскільки потребує витрачання значних матеріально-фінансових ресурсів.

- (67) Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення затверджені постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 22.03.2017 №307 (далі — Ліцензійні умови).
- (68) Відповідно до пункту 1.3 Ліцензійних умов:
- місце провадження господарської діяльності з централізованого водовідведення - територія, у межах якої провадиться господарська діяльність із відведення та очищення стічної води за допомогою комплексу об'єктів, споруд, колекторів, каналізаційних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом, що зазначені в документах, які додаються до заяви про отримання ліцензії (з урахуванням змін до документів, поданих ліцензіатом в установленому цими Ліцензійними умовами порядку);
 - місце провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання - територія, у межах якої провадиться господарська діяльність із забезпечення споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва, транспортування та постачання питної води, що зазначені в документах, які додаються до заяви про отримання ліцензії (з урахуванням змін до документів, поданих ліцензіатом в установленому цими Ліцензійними умовами порядку).
- (69) З урахуванням зазначеного, характерною особливістю послуг з централізованого водопостачання і централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення є неможливість переміщення попиту географічно, оскільки необхідною умовою отримання даних послуг є наявність діючих систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
- (70) При визначенні територіальних (географічних) меж ринку централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення враховано мінімальну територію, за межами якої придбання товару для споживачів є неможливим.
- (71) Отримання послуги з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення можливе лише у суб'єкта господарювання, який провадить діяльність з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення на певній території в межах мереж, що використовуються (оренднуються, обслуговуються) та є у власності КП «Луцькводоканал».
- (72) КП «Луцькводоканал» листом від 30.10.2023 № 2931/1-03 (вх. № 63-01/1981 від 03.11.2023) повідомило, що Підприємство до 01.08.2021 року надавало послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення мережами у межах м. Луцька, сіл Прилуцьке, Рованці, Боратин, Великий Омеляник, Жидичин, Підгайці, Липини, Липляни, Крупа, Лище, Зміїнець, Тарасове, Голишів, Новостав, Струмівка. З 01.08.2021 року відповідно до рішення Луцької міської ради від 30.07.2021 № 15/86 «Про безоплатну передачу майна на баланс та в господарське відання КП «Луцькводоканал» від комунальних підприємств Луцької міської територіальної громади» межі надання послуг для КП «Луцькводоканал» було змінено та приєднано мережі, що перебували на території сіл Всеволодівка, Городок, Забороль, Одераци,

Охотин, Сьомаки, Шепель, Боголюби, Рокині, Брище, Княгининок, Милуші, Клепачів, Іванчиці, Оздениж, Богушівка.

- (73) Таким чином, територіальними (географічними) межами ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення є територіальні (географічні) межі міста Луцьк та сіл Прилуцьке, Рованці, Боратин, Великий Омеляник, Жидичин, Підгайці, Липини, Липляни, Крупа, Лище, Зміїнець, Тарасове, Голишів, Новостав, Струмівка, Всеволодівка, Городок, Забороль, Одереди, Охотин, Сьомаки, Шепель, Боголюби, Рокині, Брище, Княгининок, Милуші, Клепачів, Іванчиці, Оздениж, Богушівка Луцького району Волинської області в межах мереж, які знаходяться у власності, користуванні (оренді, обслуговуванні) КП «Луцькводоканал».

3.5. Проміжок часу, стосовно якого має визначатися становище суб'єктів господарювання на ринку – часові межі ринку

- (74) Відповідно до пункту 7.1 Методики, часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило – рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.
- (75) У межах міста Луцьк та сіл Прилуцьке, Рованці, Боратин, Великий Омеляник, Жидичин, Підгайці, Липини, Липляни, Крупа, Лище, Зміїнець, Тарасове, Голишів, Новостав, Струмівка, Всеволодівка, Городок, Забороль, Одереди, Охотин, Сьомаки, Шепель, Боголюби, Рокині, Брище, Княгининок, Милуші, Клепачів, Іванчиці, Оздениж, Богушівка Луцького району Волинської області, у період з 01.08.2021 по 18.04.2024 на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, склад продавців (надавачів даних послуг) не змінювався.
- (76) Споживачі, які мають намір приєднатись до послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, можуть звернутись для отримання технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення лише до КП «Луцькводоканал», оскільки Підприємство є єдиним суб'єктом господарювання, який надає вищезазначені послуги.
- (77) З урахуванням викладеного, часовими межами ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення визначено період з 01.08.2021 (дата передачі водопровідно-каналізаційних мереж на баланс та в господарське відання КП «Луцькводоканал») по 18.04.2024 року (дата прийняття рішення), протягом якого залишалась незмінна структура ринку послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, співвідношення та пропозиції на ньому.
- (78) З урахуванням наведеного, часовими межами ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення визначено період з 01.08.2021 по 18.04.2024.

3.6. Визначення потенційних конкурентів

- (79) Відповідно до пункту 9.1 Методики потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання: які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.
- (80) Відповідно до частини першої статті 1 Закону України «Про природні монополії», природна монополія – стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).
- (81) Суміжний ринок – товарний ринок, що не перебуває у стані природної монополії, для суб'єктів, якого реалізація вироблених товарів, або використання товарів інших суб'єктів господарювання неможливе без безпосереднього використання товарів, що виробляються (реалізуються) суб'єктами природних монополій.
- (82) Частиною першою статті 5 Закону України «Про природні монополії» обумовлено, що централізоване водопостачання, централізоване водовідведення віднесено до сфери діяльності суб'єктів природних монополій і підпадає під державне регулювання. Ринок в даній сфері діяльності знаходиться в стані природної монополії, характерні ознаки якого визначені у абзаці першому частини першої статті 1 зазначеного Закону.
- (83) Отже, внаслідок технологічних особливостей централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, а також з огляду на обмеження, що пов'язані з територією розміщення (розташування) водопровідно-каналізаційних мереж, конкуренція на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення — відсутня, тому потенційні конкуренти у Підприємства відсутні.

3.7. Визначення бар'єрів для вступу на ринок

- (84) Відповідно до пункту 9.2 Методики, бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
- (85) Бар'єрами вступу на досліджуваний ринок є адміністративні, економічні та організаційні обмеження, пов'язані із необхідністю отримання дозвільних документів побудови (модернізації) відповідної інфраструктури, що потребує значних капіталовкладень та тривалого часу.
- (86) Бар'єрами для вступу на даний ринок потенційних конкурентів є, зокрема: економічні обмеження, пов'язані з необхідністю залучення значних фінансових ресурсів для

придбання відповідного обладнання для організації надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення; адміністративні обмеження, пов'язані з необхідністю отримання ліцензії на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення.

- (87) Частиною другою статті 7 Закону України «Про природні монополії» передбачено, що в умовах та правилах здійснення підприємницької діяльності у сферах природних монополій та на суміжних ринках (ліцензійних умовах) визначаються зобов'язання суб'єктів природних монополій з надання технічних умов щодо інженерного забезпечення об'єкта будівництва згідно з вимогами законодавства.
- (88) Основними бар'єрами вступу на ринок послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення є обмеження, пов'язані з необхідністю наявності у власності (користуванні, обслуговуванні) водопровідно-каналізаційних мереж та необхідності отримання ліцензії на провадження діяльності з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
- (89) З урахуванням викладеного, КП «Луцькводоканал» в територіальних межах мереж, які йому належать на праві власності, користуванні (обслуговуванні) не має конкурентів на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, а відтак споживачі даних послуг не мають можливості отримувати такі послуги від інших суб'єктів господарювання.

3.8. Загальні висновки щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- (90) КП «Луцькводоканал» на підставі Ліцензії АГ №500071 надає послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення споживачам міста Луцьк та сіл Прилуцьке, Рованці, Боратин, Великий Омеляник, Жидичин, Підгайці, Липини, Липляни, Крупа, Лище, Зміїнець, Тарасове, Голишів, Новостав, Струмівка, Всеволодівка, Городок, Забороль, Одереди, Охотин, Сьомаки, Шепель, Боголюби, Рокині, Брище, Княгининок, Милуші, Клепачів, Іванчиці, Озденіж, Богушівка Луцького району Волинської області.
- (91) Відтак, у споживачів послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення у міста Луцьк та сіл Прилуцьке, Рованці, Боратин, Великий Омеляник, Жидичин, Підгайці, Липини, Липляни, Крупа, Лище, Зміїнець, Тарасове, Голишів, Новостав, Струмівка, Всеволодівка, Городок, Забороль, Одереди, Охотин, Сьомаки, Шепель, Боголюби, Рокині, Брище, Княгининок, Милуші, Клепачів, Іванчиці, Озденіж, Богушівка Луцького району Волинської області, де розташовані мережі Підприємства, які знаходяться у його власності, користуванні, альтернатива відсутня.
- (92) Частиною першою статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо:
- (а) на цьому ринку у нього немає жодного конкурента;

(б) не зазнає значної конкуренції внаслідок обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів та збуту товарів, наявності бар'єрів для доступу на ринок інших суб'єктів господарювання, наявності пільг чи інших обставин.

- (93) Таким чином, підсумовуючи усе наведене, відповідно до абзацу другої частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та до пункту 2.1.11. Методики, за результатами проведеного дослідження встановлено, що за період діяльності з 01.08.2021 по 18.04.2024 КП «Луцькводоканал» на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення у територіальних (географічних) межах міста Луцьк та сіл Прилуцьке, Рованці, Боратин, Великий Омеляник, Жидичин, Підгайці, Липини, Липляни, Крупа, Лище, Зміїнець, Тарасове, Голишів, Новостав, Струмівка, Всеволодівка, Городок, Забороль, Одереди, Охотин, Сьомаки, Шепель, Боголюби, Рокині, Брище, Княгининок, Милуші, Клепачів, Іванчиці, Озденіж, Богушівка Луцького району Волинської області, де розташовані водопровідно-каналізаційні мережі, що знаходяться у його власності та/або користуванні (оренді, обслуговуванні), займало монопольне (домінуюче) становище, як таке, що не мало на цьому ринку жодного конкурента із часткою 100 відсотків.

4. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (94) Споживач (фізична або юридична особа), що має намір отримувати послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, зобов'язаний звернутись до Підприємства з приводу отримання технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення. Без отримання технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, забезпечення споживача послугами централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є неможливим.
- (95) Відповідно до частини першої статті 30 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» технічні умови – це комплекс умов та вимог до інженерного забезпечення об'єкта будівництва, які повинні відповідати його розрахунковим параметрам щодо водопостачання (з урахуванням потреб забезпечення пожежогасіння), тепло-, електро- і газопостачання, водовідведення, зовнішнього освітлення, відведення зливових вод та електронних телекомунікацій.
- (96) Згідно з частиною другою статті 30 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» фізична чи юридична особа, яка має намір щодо забудови земельної ділянки, що перебуває у її власності або користуванні, має право на одержання технічних умов згідно з поданою нею заявою. Технічні умови надаються протягом 10 робочих днів з дня реєстрації відповідної заяви.
- (97) Частиною третьою статті 30 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» передбачено, що технічні умови повинні відповідати законодавству, містити достовірну інформацію та обґрунтовані вимоги до об'єктів будівництва, а також відповідати намірам заявника щодо забудови земельної ділянки.
- (98) Абзацом першим частини сьомої статті 30 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» встановлено, що технічні умови є чинними до завершення будівництва об'єкта незалежно від зміни замовника або підприємства, установи та

організації, які надали такі технічні умови. Зміни до технічних умов можуть вноситися тільки за згодою замовника.

- (99) Згідно із частиною шостою статті 30 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», склад, зміст, порядок надання технічних умов та порядок визначення вартості послуг з їх надання визначаються відповідними центральними органами виконавчої влади або державними колегіальними органами.
- (100) Пунктом 1 розділу III Правил користування передбачено, що приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення здійснюється відповідно до технічних умов (Додаток 2 Правил користування), виданих виконавцем послуги з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення, та розробленого і затвердженого в установленому порядку проєкту на приєднання.
- (101) Згідно із Додатком 2 до Правил користування, затверджено форму типових технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення.
- (102) Зазначеною формою передбачено, що технічні умови складаються з таких розділів:
- основні відомості, в яких відображається інформація про замовника;
 - умови водопостачання, в яких зазначено потребу у воді, нормативні вимоги, місце приєднання, місце установки, діаметр, тип лічильника комерційного обліку, особливі умови тощо;
 - умови водовідведення, в яких відображаються санітарно-технічні показники стічних вод, нормативні вимоги, місце приєднання, особливі умови.
- (103) Відповідно до пункту 7 розділу III Правил користування собівартість послуг з підготовки технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення визначається на підставі обґрунтованих трудовитрат, вартості одного людино-дня, виходячи із складності об'єкта підключення та категорії споживача.

5. ЗЛОВЖИВАННЯ МОНОПОЛЬНИМ (ДОМІНУЮЧИМ) СТАНОВИЩЕМ

5.1. Щодо встановлення у технічних умовах на приєднання до централізованих систем водопостачання та водовідведення вимог отримувати додаткові технічні умови на приєднання приміщень громадського призначення та торгово-офісних, які є невід'ємною частиною об'єкта приєднання

- (104) КП «Луцькводоканал» листом від 14.09.2022 №1300/1-03 надало до Відділення, видані у 2021 та 2022 році технічні умови на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення.
- (105) Відділення провело аналіз вимог (умов), встановлених КП «Луцькводоканал» у технічних умовах на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, який наведено нижче у таблиці 1

Таблиця 1

№ п/п	Реквізити технічних умов/Замовник	Об'єкт будівництва	Умови встановлені КП «Луцькводоканал» у технічних умовах на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та водовідведення
1	(«Інформація доступ до якої обмежено»)	(«Інформація доступ до якої обмежено»)	(«Інформація доступ до якої обмежено»)
2	(«Інформація доступ до якої обмежено»)	(«Інформація доступ до якої обмежено»)	(«Інформація доступ до якої обмежено»)
3	(«Інформація доступ до якої обмежено»)	(«Інформація доступ до якої обмежено»)	(«Інформація доступ до якої обмежено»)
4	(«Інформація доступ до якої обмежено»)	(«Інформація доступ до якої обмежено»)	(«Інформація доступ до якої обмежено»)
5	(«Інформація доступ до якої обмежено»)	(«Інформація доступ до якої обмежено»)	(«Інформація доступ до якої обмежено»)

- (106) Отже, аналіз технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та водовідведення свідчить, що КП «Луцькводоканал» встановлює Замовникам (споживачам), які отримали технічні умови на приєднання об'єкта нового багатоквартирного житлового будинку обов'язкову вимогу отримати додатково технічні умови на приєднання вбудовано-прибудованих приміщень громадського призначення та торгово офісних приміщень (далі – нежитлові приміщення об'єкта будівництва).
- (107) Листом від 11.08.2023 № 01-08/23 (вх. № 63-01/1530 від 14.08.2023) («Інформація доступ до якої обмежено») повідомило, що на час надання відповіді на вимогу приєднання багатоквартирного житлового будинку з вбудовано-прибудованими торгово-офісними приміщеннями на («Інформація доступ до якої обмежено») знаходилося на стадії розроблення проектно-кошторисної документації в цілому по запланованому об'єкту будівництва і відповідно не отримувало окремо технічні умови на торгово-офісні приміщення.
- (108) («Інформація доступ до якої обмежено») листом від 16.11.2022 № 328 (вх. № 63-01/1387 від 22.11.2022) повідомило, що окремо не виготовляло проекти на приєднання вбудованих (прибудованих) нежитлових приміщень у багатоквартирному житловому будинку («Інформація доступ до якої обмежено»).
- (109) За результатами проведеного аналізу інформації, наданої КП «Луцькводоканал» листами від 23.08.2023 № 2131/1-03 (вх. № 63-01/1577 від 23.08.2023), від 30.10.2023 № 2931/1-03 (вх. № 63-01/1981 від 03.11.2023) та від 16.02.2024 № 439/1-03 (вх. № 63-01/420 від 20.02.2024) встановлено, що Підприємство не видавало додатково технічні вимоги для вбудованих прибудованих приміщень на об'єкти, які вказані у таблиці 1.
- (110) В ході розгляду цієї Справи, Відділенням встановлено, що КП «Луцькводоканал» у період з 01.01.2023 по 06.02.2024 продовжувало встановлювати протиправну вимогу (умову) у технічних умовах на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та водовідведення. Аналіз виданих технічних умов наведено нижче у таблиці 2.

Таблиця 2.

№ п/п	Реквізити технічних умов/Замовник	Об'єкт будівництва	Умови встановлені КП «Луцькводоканал» у технічних умовах на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та водовідведення
1	(«Інформація доступ до якої обмежено»)	(«Інформація доступ до якої обмежено»)	(«Інформація доступ до якої обмежено»)
2	(«Інформація доступ до якої обмежено»)	(«Інформація доступ до якої обмежено»)	(«Інформація доступ до якої обмежено»)
3	(«Інформація доступ до якої обмежено»)	(«Інформація доступ до якої обмежено»)	(«Інформація доступ до якої обмежено»)
4	(«Інформація доступ до якої обмежено»)	(«Інформація доступ до якої обмежено»)	(«Інформація доступ до якої обмежено»)
5	(«Інформація доступ до якої обмежено»)	(«Інформація доступ до якої обмежено»)	(«Інформація доступ до якої обмежено»)
6	(«Інформація доступ до якої обмежено»)	(«Інформація доступ до якої обмежено»)	(«Інформація доступ до якої обмежено»)
7	(«Інформація доступ до якої обмежено»)	(«Інформація доступ до якої обмежено»)	(«Інформація доступ до якої обмежено»)
8	(«Інформація доступ до якої обмежено»)	(«Інформація доступ до якої обмежено»)	(«Інформація доступ до якої обмежено»)
9	(«Інформація доступ до якої обмежено»)	(«Інформація доступ до якої обмежено»)	(«Інформація доступ до якої обмежено»)
10	(«Інформація доступ до якої обмежено»)	(«Інформація доступ до якої обмежено»)	(«Інформація доступ до якої обмежено»)
11	(«Інформація доступ до якої обмежено»)	(«Інформація доступ до якої обмежено»)	(«Інформація доступ до якої обмежено»)
12	(«Інформація доступ до якої обмежено»)	(«Інформація доступ до якої обмежено»)	(«Інформація доступ до якої обмежено»)
13	(«Інформація доступ до якої обмежено»)	(«Інформація доступ до якої обмежено»)	(«Інформація доступ до якої обмежено»)
14	(«Інформація доступ до якої обмежено»)	(«Інформація доступ до якої обмежено»)	(«Інформація доступ до якої обмежено»)
15	(«Інформація доступ до якої обмежено»)	(«Інформація доступ до якої обмежено»)	(«Інформація доступ до якої обмежено»)
16	(«Інформація доступ до якої обмежено»)	(«Інформація доступ до якої обмежено»)	(«Інформація доступ до якої обмежено»)
17	(«Інформація доступ до якої обмежено»)	(«Інформація доступ до якої обмежено»)	(«Інформація доступ до якої обмежено»)
18	(«Інформація доступ до якої обмежено»)	(«Інформація доступ до якої обмежено»)	(«Інформація доступ до якої обмежено»)
19	(«Інформація доступ до якої обмежено»)	(«Інформація доступ до якої обмежено»)	(«Інформація доступ до якої обмежено»)
20	(«Інформація доступ до якої обмежено»)	(«Інформація доступ до якої обмежено»)	(«Інформація доступ до якої обмежено»)

(111) Відповідно до Правил користування встановлено, що приєднання об'єктів до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення здійснюється відповідно до технічних умов, виданих виконавцем послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

- (112) Форма технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення затверджена у додатку другому до Правил користування.
- (113) У формі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення передбачено розділ особливі умови про необхідність будівництва резервуарів чистої води, підкачувальних пристроїв, установки діафрагм, обмежувачів витрат води, регуляторів тиску, використання систем оборотного та повторного промислового водопостачання.
- (114) Варто зазначити, що у розділі особливі умови у формі технічних умов відсутнє положення щодо отримання додатково технічних умов.
- (115) Відповідно до пункту 9 розділу III Правил користування технічні умови повинні включати:
- місце та спосіб підключення до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення;
 - обсяг та тиск води, режим водопостачання;
 - обсяги, вид та показники якості стічних вод, що скидаються;
 - рекомендовані матеріали труб та перелік арматури і обладнання на них, глибину залягання трубопроводів;
 - місце встановлення приладів обліку води, їх діаметр, тип, параметри, вимоги до встановлення;
 - умови для влаштування проміжного резервуара, насосів - підвищувачів тиску, регуляторів тиску та обмежувачів;
 - графічний матеріал із нанесенням відповідних інженерних мереж, місця приєднання до них об'єкта, місце розмежування балансової належності.
- (116) У відповідності до частини третьої статті 30 Закону про містобудівну діяльність, технічні умови повинні відповідати законодавству, містити достовірну інформацію та обґрунтовані вимоги до об'єктів будівництва, а також відповідати намірам заявника щодо забудови земельної ділянки.
- (117) Таким чином, нормативно-правовими актами у сфері водопостачання та водовідведення та у сфері містобудівної діяльності не передбачено видачу додатково технічних умов на приєднання нежитлових приміщень об'єкта будівництва, який приєднується до мереж централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення.
- (118) Таким чином, в ході розгляду цієї справи встановлено, що КП «Луцькводоканал» у технічних умов на приєднання об'єкта будівництва до мереж централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення безпідставно встановлює вимогу отримувати додатково технічні умови на приєднання нежитлових приміщень об'єкта будівництва.

5.2. Антиконтурентні наслідки дій Відповідача

- (119) Встановлення КП «Луцькводоканал» у технічних умовах вимог щодо отримання додатково технічних умов на приєднання нежитлових приміщень об'єкта будівництва може призвести до ущемлення інтересів споживачів (фізичних осіб підприємців, підприємств, організацій, установ), оскільки останні необґрунтовано понесуть витрати за виготовлення технічних умов, зокрема, на послуги з водопостачання або

водовідведення у розмірі 1155,24 грн з ПДВ; на водопостачання та водовідведення у розмірі 1400,28 грн з ПДВ.

5.3. Неможливість вчинення Відповідачем таких дій за умов існування значної конкуренції на ринку

- (120) Дії КП «Луцькводоканал», які полягають у встановленні у технічних умовах вимог щодо отримання додатково технічних умов на приєднання нежитлових приміщень об'єкта будівництва, стали можливими через відсутність конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення.
- (121) Завдяки ринковій владі КП «Луцькводоканал» має можливість нав'язувати споживачам не вигідні умови реалізації товару, обмежувати права та комерційні інтереси споживачів, зокрема, суб'єктів господарювання, що в подальшому може впливати на формування цін на інші товари.
- (122) За умов існування значної конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення така поведінка КП «Луцькводоканал» була б неможливою, оскільки маючи зацікавленість щодо продажу свого товару - послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення Підприємство вживало б заходи щодо дотримання положень законодавства у сфері надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення, а також дотримання прав та інтересів споживачів.
- (123) Разом з цим, за наявності значної конкуренції на ринку, споживач міг би обрати для себе іншого виконавця послуг, який дотримується вимог чинного законодавства та не допускає ущемлення його законних інтересів.

6. КВАЛІФІКАЦІЯ ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

- (124) Згідно з абзацом 2 частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.
- (125) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку, встановлення таких умов реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (126) Згідно з пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку, зокрема, визнається встановлення таких цін чи інших умов придбання або реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

- (127) Відповідно до пункту 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», порушенням законодавства про захист економічної конкуренції є зловживання монопольним (домінуючим) становищем.
- (128) Отже, дії КП «Луцькводоканал» у період з 01.08.2021 по 06.02.2024, які полягають у встановленні в технічних умовах на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення вимоги щодо отримання додатково технічних умов на приєднання нежитлових приміщень об'єкта будівництва, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50 та пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення в вигляді встановлення таких умов реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

7. ЗАПЕРЕЧЕННЯ ВІДПОВІДАЧА ТА ЇХ СПРОСТУВАННЯ

- (129) КП «Луцькводоканал» на подання від 29.03.2024 № 63-03/67-П з попередніми висновками у справі № 63/5-02-53-2022 листом від 16.04.2024 № 1023/1-03 (вх. № 63-01/995 від 17.04.2024 повідомило, що не погоджується з висновками Відділення та обґрунтовує свої дії наступним.

- (130) КП «Луцькводоканал» зазначає, що: *«Разом із відповідною заявою щодо видачі технічних умов на приєднання до централізованих систем водопостачання та водовідведення новозбудованого багатоквартирного житлового будинку із вбудованими/прибудованими приміщеннями господарського та комерційного призначення, - заявник (забудовник) надає опитувальний лист та розрахунок витрат водоспоживання і водовідведення об'єкта згідно з діючими нормами, завірений підписами керівника проектної організації та замовника.*

При цьому, в розрахунку витрат водоспоживання і водовідведення об'єкта та опитувальному листі вказується лише загальний обсяг витрат води та водовідведення для всіх вбудованих/прибудованих приміщень новозбудованого об'єкта...

Здійснюючи збір та аналіз доказів у справі № 63/5-02-53-2022 територіальне відділення, отримавши від КП «Луцькводоканал» видані протягом 2021-2024 року технічні умови на приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення, не здійснило будь-якого аналізу документів, поданих замовниками технічних умов, не оцінило їх на повноту інформації згідно з Правилами користування для отримання технічних умов, не встановило причини неподання замовниками повного об'єму інформації необхідного для отримання технічних умов.

Водночас, територіальним відділенням не з'ясовано чи замовник ТУ чітко визначив цільове призначення всіх приміщень у об'єкті будівництва (на стадії його планування) чи відбувалась будь-яка зміна цільового призначення приміщення та/або запланованих змін господарської діяльності споживачів. Зазначені обставини не з'ясувались та не досліджувались територіальним відділенням».

- (131) Наведені заперечення КП «Луцькводоканал» не можуть бути взяті до уваги, з огляду на наступне.
- (132) Як зазначалося вище, відповідно до частини третьої статті 30 Закону про містобудівну діяльність, технічні умови повинні відповідати законодавству, містити достовірну інформацію та обґрунтовані вимоги до об'єктів будівництва, а також відповідати

намірам заявника щодо забудови земельної ділянки. Тобто Законом про містобудівну діяльність визначено, що технічні умови видаються на об'єкт будівництва, а не на окремі нежитлові приміщення, які розміщені у цьому об'єкті будівництва.

- (133) Варто зазначити, що у розділі особливі умови у формі технічних умов, затверджених Правилами користування відсутнє положення щодо отримання додатково технічних умов на нежитлове приміщення, яке розміщене у об'єкті будівництва, на який Замовник вже отримав технічні умови.
- (134) Твердження КП «Луцькводоканал», що Відділення не здійснило будь-якого аналізу документів, поданих замовниками технічних умов, не оцінило їх на повноту інформації згідно з Правилами користування для отримання технічних умов, не встановило причини неподання замовниками повного об'єму інформації необхідного для отримання технічних умов не можуть бути взяті до уваги, оскільки, не мають жодного відношення щодо неправомірних дій КП «Луцькводоканал», які полягають у встановленні у технічних умовах на приєднання об'єкта будівництва до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення вимог щодо отримання додатково технічних умов на приєднання нежитлових приміщень цього об'єкта будівництва.
- (135) Варто зазначити, що подання замовниками повного та/або неповного об'єму інформації для отримання технічних умов на приєднання об'єкта будівництва до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення жодним чином не могло вплинути на встановлення КП «Луцькводоканал» у технічних умовах на приєднання об'єкта будівництва до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення вимог щодо отримання додатково технічних умов на приєднання нежитлових приміщень цього об'єкта будівництва

8. ОСТАТОЧНІ ВИСНОВКИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

- (136) Таким чином, доказами, зібраними у справі № 63/5-02-53-2022 доведено, що КП «Луцькводоканал» займаючи з 01.08.2021 по 18.04.2024 монополіне (домінуюче) становище на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення у територіальних (географічних) межах міста Луцьк та сіл Прилуцьке, Рованці, Боратин, Великий Омеляник, Жидичин, Підгайці, Липини, Липляни, Крупа, Лище, Зміїнець, Тарасове, Голишів, Новостав, Струмівка, Всеволодівка, Городок, Забороль, Одереди, Охотин, Сьомаки, Шепель, Боголюби, Рокині, Брище, Княгининок, Милуші, Клепачів, Іванчиці, Озденіж, Богушівка Луцького району Волинської області, де розташовані водопровідно-каналізаційні мережі, що знаходяться у його власності та/або користуванні (оренді, обслуговуванні) із часткою 100 відсотків, своїми діями у період з 01.08.2021 по 06.02.2024, які полягали у встановленні в технічних умовах на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення вимоги щодо отримання додатково технічних умов на приєднання нежитлових приміщень об'єкта будівництва, вчинило порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 1 частини другої статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

9. ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ ШТРАФУ

- (137) Відповідно до статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення законодавства, яке передбачене пунктом 2 статті 50 цього Закону, на суб'єкта господарювання накладається штраф у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.
- (138) При визначенні розміру штрафу враховано:
- повторність вчинення порушення (факт визнання вчинення порушення рішення адмінколегії Відділення від 20.10.2022 № 63/44-р/к у справі № 63/5-02-27-2022);
 - тривалість вчинення порушення (більше двох років);
 - не визнання вчинення порушення;
 - порушення не припинено.
- (139) Відповідно до копії форми № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» чистий дохід КП «Луцькводоканал» від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за 2023 рік становив (*«Інформація доступ до якої обмежено»*) грн.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», абзацом 3 пункту 2 Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства про захист економічної конкуренції та діяльності Антимонопольного комітету України», статтями 48 і 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами і доповненнями) та пункту 4 розділу VIII Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-рп, із змінами), адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА

1. Визнати, що комунальне підприємство «Луцькводоканал» (ідентифікаційний код юридичної особи (*«Інформація доступ до якої обмежено»*)), юридична адреса: (*«Інформація доступ до якої обмежено»*) у період з 01.08.2021 по 18.04.2024 займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення у територіальних (географічних) межах міста Луцьк та сіл Прилуцьке, Рованці, Боратин, Великий Омеляник, Жидичин, Підгайці, Липини, Липляни, Крупа, Лище, Зміїнець, Тарасове, Голишів, Новостав, Струмівка, Всеволодівка, Городок, Забороль, Одереди, Охотин, Сьомаки, Шепель, Боголюби, Рокині, Брище, Княгининок, Милуші, Клепачів, Іванчиці, Оздениж, Богушівка Луцького району Волинської області, де розташовані водопровідно-каналізаційні мережі, що знаходяться у його власності та/або користуванні (оренді, обслуговуванні) із часткою 100 відсотків, як таке, що не мало на цьому ринку жодного конкурента.

2. Визнати, що дії комунального підприємства «Луцькводоканал» (ідентифікаційний код юридичної особи («Інформація доступ до якої обмежено»), юридична адреса: («Інформація доступ до якої обмежено») у період з 01.08.2021 по 06.02.2024, які полягали у встановленні в технічних умовах на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення вимоги щодо отримання додатково технічних умов на приєднання нежитлових приміщень об'єкта будівництва, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50 та пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення у вигляді встановлення таких умов реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.
3. За вчинене порушення, зазначене у пункті 2 резолютивної частини цього рішення, накласти на комунальне підприємство «Луцькводоканал» (ідентифікаційний код юридичної особи («Інформація доступ до якої обмежено»), юридична адреса: («Інформація доступ до якої обмежено») штраф у розмірі 68 000 (шістдесят вісім тисяч) гривень.
4. Зобов'язати комунальне підприємства «Луцькводоканал» (ідентифікаційний код юридичної особи («Інформація доступ до якої обмежено»), юридична адреса: («Інформація доступ до якої обмежено») у двомісячний строк з дня одержання рішення припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначене у пункті 2 резолютивної частини цього рішення.
5. Про виконання пункту 4 цього рішення письмово повідомити Відділення протягом п'яти календарних днів із дня його припинення з наданням підтвердних документів.

Відповідно до частини третьої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» штраф підлягає оплаті у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Відповідно до частини тринадцятої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції», протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати до територіального відділення Антимонопольного комітету України документи, що підтверджують сплату штрафу.

Згідно з частиною першою статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції», рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Голова Колегії,
Голова Відділення

Андрій КАШНІКОВИЧ